

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Epistolarvm [epistolarum] D. Philippi Melanchthonis Farrago

Melanchthon, Philipp

Basileae, 1565

VD16 -M3220

Doctiss.& opt.uiro, domino theophilo,gy,masiarchae scholae
Hamburgensis,amico suo S. D.

[urn:nbn:de:bsz:31-312770](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:bsz:31-312770)

Doctiss. & opt. viro, domino Theophi-
lo, gymnasiarchæ scholæ Ham-
burgensis, amico suo

S. D.

Ut in omni officio animaduerti singularè tuam
esse diligentiam, doctissime & humanissime Theo-
phile: ita video te in leuibus quæstionibus exquisi-
tam habere diligentiam, quæ profectò à me inter
præcipuas uirtutes ponitur, etsi ego quidem in hoc
occupationum & negotiorum mari multa facio in
πικροταξίῳ πορὸν ἡδὲ ἀμειδίῳ πορὸν. Quòd uerò de
uersiculis in postrema pagella Locorum commu-
nium adscriptis, authorem indicari cupis: scito eos
esse in Sophoclis Antigone, nimirù editionis Hage-
nauensis. Nam Aldinam editionem, & alteram Ita-
licam, non inspexi. Est autem Creontis oratio ad fi-
lium, concionantis de non soluenda maiestate im-
perij, de reuerètia præstanda magistratibus, de cõ-
seruatione legum & tranquillitatis:

*σώζει τὰ πόλιν ἀσέβητον ἢ πειθεστικόν,
ἵπτος ἀμειδίῳ ἐγὶ τοῖς ἡσυχαστικοῖς.*

Seruat multas personas obediètia, ideo defendè
da est honestis ciuibus. Hos enim sæpe uocat Sopho-
cles *ἡσυχαστικοῖς*: quasi dicat, eos qui rectè guber-
nantur, debere fortiter tueri presentem statum di-
scipline, harmoniam imperij, legum autoritatem.
Quia dissoluta obediètia, sequatur interitus ciui-
tatum,

ratum. Estq; ἀμωρία, ut rectè dicis, ab ἀμύω, sordida Attici gerūdij, si sic appellare licet: ut λεντέος. Sed Attici solent uariare per genera, ut λεντέος ἢ λέντες, λεντέα ἢ λεντυγία. Nec tu ignoras, has uoces à tertia persona præteriti passiuè fieri: λέλινται λεντέος, ἀμύονται ἀμωρίων. Et uariè usurpatur uerbum ἀμύω, sed tamen significaciones sunt uiciniæ: defendo, ulciscor, propugno. Meministi enim usitatissimum uersiculum,
 εἰς οἰκῶνς ἀπίστος ἀμύεισθαι πρὸς πᾶσι γένους.

Est alius locus ex Platone, de quo sæpe sum interrogatus. Itaq; iam in recedēdo uerti plurib. uerbis: ὁ δὲ πῶς μὲν αὐτοῖς βεβαίως. Loquitur enim de heroicis uiris, ut de Scipione, Augusto, The mistocle, Alexandro, qui magna felicitate in maximis rebus gerendis liberantur periculis, & habent miros successus. Hanc prosperitatem uocat βεβαίως. Fiunt enim faciliè dimicationes duce fortunato, & exercitiibus cum habent duces fortunatos. Et hi Respublicas in tranquillū solent restituere, qualem uides Augustum fuisse. Et talis est Cesar Carolus quintus. Quanta enim felicitate, quantas res cōfecit, quanta pericula superauit? Talibus uiris cum procedunt consilia, dicit eos & sua & populorum βεβαίως imperare. Cætera in eo loco puto esse perspicua. Sed quid tu iudicas de eo libello? nam tuum iudicium profectò facio plurimi. Saluta meis uerbis

bis Matthæum, quem & uerè & ualde amo. Bene
& feliciter uale. 28 Martij, 1536.

Egredia doctrina & pietate prædico D.
Martino Bucero, doceti Euangelium in
Ecclesia urbis Argentinæ, suo ami-
co præcipuo.

S. D. Post nostrum reditum ex conuentu, con-
ualuit iterum Lutherus, satis feliciter. Ego in no-
uum periculum incidi. Est apud nos quidam homo
durus, *νὸν ἀμύροσ*, cui nomen est Cordato. Is me
crudeliter insectatur, eo quòd dixi, Bona opera ne-
cessaria esse ad salutem. Excitat miras tragedias.
Semel homini respondi, satis facete. Si perget fure-
re, uidero ubi me abdā, ne mihi perpetuò cum ta-
libus *σycophantis* litigandum sit. Satis est discordia-
rum & scandalorum. Utinam nos sanare, nō exul-
cerare mala publica studeremus. Quis autem sane
mētis negare potest hanc propositionem: Nouitas
spiritualis est necessaria ad uitam æternam? Hoc di-
co, cum dico nouam obedientiam necessariam esse
ad uitam æternam. Sed omitto disputationem. Tuas
litteras auidè expecto, de omnibus rebus uestris, de
Gallico bello, & *πρότι τῆς εὐχολῆς*. Hunc tabella-
rium tibi commendo: est enim homo probus, & li-
terarum ac doctrine Christiane admodum studio-
sus. amplius biennio nobiscum fuit. Ideo mores eius
nobis

Ep. ff. off. Sac. V. 475
cf. Str. apud Mel. 145.